

NATIONAL INSTITUTE OF RURAL DEVELOPMENT & PANCHAYATI RAJ
(An organisation of Ministry of Rural Development, Government of India)

Rajendranagar, Hyderabad – 500 030

October 6, 2021

Press Release: MOU between NIRDPR and CIPS

National Institute of Rural Development and Panchayati Raj (NIRD&PR), Hyderabad an autonomous organisation of Government of India and Centre for Innovations in Public Systems (CIPS), Hyderabad is an autonomous body in the campus of Administrative Staff College of India have signed an MoU today i.e., 06th October, 2021 wherein it was decided to work together in the field of Rural development/Rural transformation by jointly identifying areas of intervention and bring in innovative practices that have potential for replication, concentrate on transfer and adaptation of rural technologies, promote, familiarise, disseminate to the root level the various flagship programmes, to jointly take up the projects from Government of India and other agencies, exchange of knowledge and expertise of both the institutions with each other including exchange of resource persons, to work with regard to the aspects of Good Governance etc. It is further decided to hold Regional, National level Workshops and Conferences and Training programmes on various subjects relevant for improving rural livelihoods and replication of innovative practices etc.

While the above are the areas of work in general to be carried on for the next three years it has been decided to commence the work immediately in respect of identifying the rural

innovations and encourage innovators through the NIRDPR upcoming Rural Innovative Start-up Conclave besides to work on the Bamboo technologies, Fisheries technologies and Moringa cultivation and its value chain etc. It is also decided that the Joint Coordination Committee (JCC) constituted will meet atleast once in a quarter to review and discuss with regard to the implementation of the tasks set forth for themselves for achieving the objectives of the MoU signed.

On behalf of NIRD&PR Dr. G.Narendra Kumar, IAS., Director General, on behalf of CIPS, Shri C. Achalendar Reddy, IFS (R), Director have signed the MoU in the presence of Dr G Venkata Raju, Professor, Dr. Ramesh Sakthivel, Associate Professor, Mr. Mohammad Khan, Senior Consultant, Shri Manoj Kumar, Assistant Registrar, NIRD&PR and Dr. Fareed Ahmed, Advisor, CIPS, Mrs. Sri Vidya, Manager, Administration, CIPS.

एनआईआरडीपीआर और सीआईपीएस में करार

हैदराबाद, 6 अक्टूबर-(मिलाप ब्यूरो) भारत सरकार के एक स्वायत्त संगठन राष्ट्रीय ग्रामीण विकास और पंचायती राज संस्थान (एनआईआरडी एंड पीआर), हैदराबाद और सार्वजनिक प्रणालियों में नवाचार वेंद्र (सीआईपीएस), हैदराबाद के बीच आज प्रशासनिक स्टाफ कॉलेज परिसर में एक करार पर हस्ताक्षर किए गये।

ग्रामीण क्षेत्र में विकास और परिवर्तन के लिए संयुक्त रूप से क्षेत्रों की पहचान करने और नवोन्मेषी प्रथाओं को लागू करने के उद्देश्य से दोनों वेंद्रीय संस्थाओं ने आज साझेदारी करने का निर्णय लेते हुए यह करार किया। विशेष रूप से ग्रामीण प्रौद्योगिकियों के हस्तांतरण और अनुकूलन पर ध्यान केंद्रित कर उन्हें बढ़ावा देने, भारत सरकार और अन्य एजेंसियों से संयुक्त रूप से परियोजनाओं को शुरू करने के

करार के दौरान उपस्थित एनआईआरडीपीआर और सीआईपीएस के प्रतिनिधि।

लिए विभिन्न कार्यक्रमों से परिचित कराने का उद्देश्य इस साझेदारी द्वारा लक्षित है। यहाँ जारी प्रेस विज्ञप्ति में बताया गया कि नवोन्मेषी प्रथाओं को जमीनी स्तर तक प्रसारित करने के साथ दोनों संस्थानों के ज्ञान और विशेषज्ञता का आदान-प्रदान करने के लिए कदम उठाए जाएँगे। इसके तहत क्षेत्रीय एवं राष्ट्रीय स्तर की

कार्यशालाएँ आयोजित की जाएँगी और ग्रामीण आजीविका में सुधार और नवीन प्रथाओं की प्रतिकृति आदि के लिए प्रासंगिक विभिन्न विषयों पर सम्मेलन और प्रशिक्षण कार्यक्रमों का आयोजन किया जाएगा।

करार के अनुसार, एनआईआरडीपीआर आगामी वर्षों में ग्रामीण नवाचारों की पहचान करने

और ग्रामीण अभिनव स्टार्ट-कॉन्क्लेव के अलावा नवोन्मेषको प्रोत्साहित करने के लिए तुरंत शुरू करेगा। बांस प्रौद्योगिकि मत्स्य पालन प्रौद्योगिकियों ; मोरिंगा की खेती तथा मूल्य श्रृंखला आदि पर काम किया जाएगा। व के अनुसार, एक संयुक्त सम-समिति निर्धारित कार्यों कार्यान्वयन के संबंध में च करने तथा कार्यों की सम करने के लिए त्रैमासिक बैठ आयोजित करेगी। एनआईआ एंड पीआर के महानिदेशक जी. नरेंद्र बुध्मार 3 सीआईपीएस के निदेशक अचलेंद्र रेड्डी ने समझौते पर हस्त किए। अवसर पर डॉ. जी. वें राजू, डॉ. रमेश शक्तिवेल, मोह खान, मनोज बुध्मार, डॉ. फ अहमद एवं अन्य उपस्थित थे।

NIRDPR and CIPS enter into MoU for rural development and transformation with innovative

DR SRINIVAS VOORADI

SPECIAL CORRESPONDENT

Hyderabad, Oct 6: National Institute of Rural Development and Panchayati Raj (NIRD&PR) and Centre for Innovations in Public Systems (CIPS) signed an Memorandum of Understanding (MoU) on Wednesday. "The MoU facilitates to work together in the field of rural development/ rural transformation by jointly identifying areas of intervention and bring in innovative practices that have potential for replication, concentrate on transfer and adaptation of rural technologies, promote, familiarise, disseminate to the root level the various flagship programmes," said the Director General of NIRD & PR Dr.G.Narendra Kumar.

He further said that they would jointly take up the projects from Government of India and other agencies, exchange of knowledge and expertise of both the institutions with each other including exchange of resource persons besides working with regard to the aspects of Good Governance. It is further decided to hold regional, national-level workshops and conferences and training programmes on

various subjects relevant for improving rural livelihood and replication of innovative practices, he added. Speaking on the occasion, Director of CIPS C.Achalendar Reddy said that the areas of work identified would be carried on for the next three years. "The work will commence immediately in respect of identifying the rural innovations and encourage innovators through the NIRDPR up-

coming Rural Innovative Start-up Conclave besides to work on bamboo technologies, fisheries technologies and moringa cultivation and its value chain," he added. He further said that the Joint Coordination Committee (JCC) constituted would meet at least once in a quarter to review and discuss with regard to the implementation of tasks set forth for themselves for achiev

NIRDPR and CIPS enter into MoU for rural development and transformation with innovative practices

Dr Srinivas Vooradi

Hyderabad, Oct 6: National Institute of Rural Development and Panchayati Raj (NIRD&PR) and Centre for Innovations in Public Systems (CIPS) signed an Memorandum of Understanding (MoU) on Wednesday.

"The MoU facilitates to work together in the field of rural development/ rural transformation by jointly identifying areas of intervention and bring in innovative practices that have potential for replication, concentrate on transfer and adaptation of rural technologies, promote, familiarise, disseminate to the root level the various flagship programmes," said the Direc-

tor General of NIRD & PR Dr.G.Narendra Kumar. He further said that they would jointly take up the projects from Government of India and other agencies, exchange of knowledge and expertise of both the institutions with each other including exchange of resource persons besides working with regard

to the aspects of Good Governance. It is further decided to hold regional, national-level workshops and conferences and training programmes on various subjects relevant for improving rural livelihood and replication of innovative practices, he added. Speaking on the occasion, Director of CIPS

C.Achalendar Reddy said that the areas of work identified would be carried on for the next three years. "The work will commence immediately in respect of identifying the rural innovations and encourage innovators through the NIRDPR upcoming Rural Innovative Start-up Conclave besides to work on

bamboo technologies, fisheries technologies and moringa cultivation and its value chain," he added.

He further said that the Joint Coordination Committee (JCC) constituted would meet at least once in a quarter to review and discuss with regard to the implementation of the tasks set forth for themselves for achieving the objectives of the MoU signed.

Prof. G Venkata Raju, Associate Professor Dr. Ramesh Sakthivel, Senior Consultant Mohammad Khan, Assistant Registrar of NIRD&PR Manoj Kumar, Advisor of CIPS Dr. Fareed Ahmed, CIPS Manager Sri Vidya were also present.

ఎన్ఐఆర్డీలో అధికారుల సమావేశం

రాజేంద్రనగర్, మేజర్ న్యూస్ (అక్టోబర్ 06): నేషనల్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ రూరల్ డెవలప్ మెంట్, పంచాయతీరాజ్ హైదరాబాద్ భారత ప్రభుత్వ స్వయం ప్రతిపత్తి సంస్థ, పబ్లిక్ సిస్టమ్స్ లో ఇన్నోవేషన్స్ సెంటర్, హైదరాబాద్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ కాలేజ్ ఆఫ్ ఇండియా క్యాంపస్ లో ఒక స్వయం ప్రతిపత్తి సంస్థ అనగా బుధవారం గ్రామీణాభివృద్ధి పరివర్తన రంగంలో సంయుక్తంగా జోక్యం చేసుకునే ప్రాంతాలను గుర్తించడం ద్వారా, ప్రతిరూపణకు అవకాశం ఉన్న వినూత్న పద్ధతులను తీసుకురావడం, గ్రామీణ సాంకేతికతల బదిలీల, అనుసరణపై దృష్టి పెట్టడం, ప్రోత్సహించడం జరుగుతుందని అధికారులు తెలిపారు. భారత ప్రభుత్వం, ఇతర ఏజెన్సీల నుంచి సంయుక్తంగా ప్రాజెక్టులను చేపట్టడానికి వనరుల వ్యక్తుల మార్పిడితో సహా రెండు సంస్థల జ్ఞానం, నైపుణ్యాన్ని పరస్పరం మార్చుకోవడం కోసం వివిధ ప్రధాన కార్యక్రమాలను రట్ లెవల్ కు పరిచయం చేయండి, వ్యాప్తి చేయండి సుపరిపాలన మొదలైన అంశాలు, ప్రాంతీయ, జాతీయ స్థాయి వర్క్ షాపులు నిర్వహించాలని నిర్ణయించారు. గ్రామీణ జీవనోపాధిని మెరుగుపరచడం, వినూత్న పద్ధతుల ప్రతిరూపం, మొదలైన వాటికి సంబంధించిన వివిధ అంశాలపై సమావేశాలు, శిక్షణ కార్యక్రమాలు వంటివి సాధారణంగా రాబోయే మూడు సంవత్సరాల పాటు నిర్వహించాల్సిన పని ప్రాంతాలు అయితే గ్రామీణ ఆవిష్కరణలను గుర్తించడం, రాబోయే గ్రామీణ ఇన్నోవేటివ్ స్టార్ట్ అప్ కాన్క్లెవ్ ద్వారా ఆవిష్కర్తలను ప్రోత్సహించడం వంటి పనులను వెంటనే ప్రారంభించాలని నిర్ణయించారు. వెదురు సాంకేతికతలు, మత్స్య సాంకేతికతలు, మురింగ సాగు అంశాలపై దృష్టి కేంద్రీకరించినట్లు తెలిపారు.

ర్జల ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు.
 • కానీ ప్రజలకు తెలుసుకునే సదుపాయం సం
 గతటుంది, ఫిర్యాదులు చేస్తున్నా పట్టించుకో
 వడం లేదు.

కొత్త ఆవిష్కరణలకు బాటలు వేయాలి

ఏజీ పర్మిట్: గ్రామీణ ప్రాంతాల అభివృద్ధి లక్ష్యంగా కొత్త ఆవిష్కరణలకు బాటలు వేసేందుకు రాజేంద్ర నగర్లోని జాతీయ గ్రామీణాభివృద్ధి సంస్థ (ఎన్ఐఆర్డీ), సెంట్రల్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ పబ్లిక్ సిస్టమ్ (సీఐపీఎస్)లు ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాయి. ఈ మేరకు బుధ వారం వర్చిటీలో జరిగిన కార్యక్రమంలో ఇరు సంస్థల ప్రతినిధులు ఒప్పంద పత్రాలపై సంతకాలు చేశారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ గ్రామాల అభివృద్ధికి సంబంధించి కొత్త పథకాలకు రూపకల్పన చేయడంతోపాటు వాటిని సమర్థవంతంగా ప్రజల్లోకి తీసుకుపోయేందుకు తమ ఒప్పందం దోహదపడు

తుందని వెల్లడించారు. పథకాలపై గ్రామీణ ప్రజలకు అవగాహన కల్పించడంతోపాటు అవసరమైన వారికి టెక్నాలజీపై శిక్షణ ఇస్తామని, ఇందుకు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్న యువతీ యువకులను గుర్తించి వారిలో ఉన్న నైపుణ్యాన్ని వెలికితీస్తామన్నారు. దీని కోసం అవసరమైతే జాతీయ స్థాయిలో శిక్షణ తరగతులను నిర్వహిస్తామన్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో దొరికే వివిధ రకాల ముడిసరుకుల వినియోగంపై కూడ శిక్షణ ఇస్తామన్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ప్రతి ఇంట్లో ఓ మునగ చెట్టు ఉండేలా చూడాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. మునగాకు, మునగ కాయలు,

- ఎన్ఐఆర్డీ, సీఐపీఎస్ సంస్థల ప్రతినిధులు
- గ్రామీణ ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం మూడేళ్ల ఒప్పందం

తేనె వినియోగం వల్ల కలిగే లాభాలను ప్రజలకు వివరించాల్సి ఉందన్నారు. దీనిపై గ్రామీణ ప్రజలకు అవగాహన కల్పించేలా ఇరు సంస్థలు కృషి చేస్తాయని తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఎన్ఐఆర్డీ ఆండ్ పీఆర్ డైరెక్టర్ జనరల్ డాక్టర్ నరేంద్రకుమార్ ఐఎఎస్, సీఐపీఎస్ డైరెక్టర్ అచలెందర్ రెడ్డి, ప్రొఫెసర్ డాక్టర్ వెంకట్రాజు, డాక్టర్ రమేష్, మహ్మద్ఖాన్ మనోజ్కుమార్, డాక్టర్ ఫరీద్ ఆహ్లాద్, విద్య తదితరులు పాల్గొన్నారు.

తమ
 ఆవ
 మం
 తల్లి
 కృ
 ంత్ర
 తం
 ర్దిగ

దక్షిణం:
 లాల్ కి
 నాగ్ లా
 వద్ద ఉం
 1525E
 క్వాటర్స్
 అంసం
 శ్ర. నం.
 1
 తల్లి ప
 యనా
 (https:
 బీసం
 దిదడ,
 పోస్ట్ మ
 అపోసి
 గమని
 నడక ల
 అమ్మకు
 (b) 'ht
 వేం: 0

NIRDPR and CIPS enter into MoU for rural development and transformation with innovative practices

Dr Srinivas Vooradi

Hyderabad, Oct 6: National Institute of Rural Development and Panchayati Raj (NIRD&PR) and Centre for Innovations in Public Systems (CIPS) signed an Memorandum of Understanding (MoU) on Wednesday.

"The MoU facilitates to work together in the field of rural development/ rural transformation by jointly identifying areas of intervention and bring in innovative practices that have potential for replication, concentrate on transfer and adaptation of rural technologies, promote, familiarise, disseminate to the root level the various flagship programmes," said the Direc-

tor General of NIRD & PR Dr.G.Narendra Kumar. He further said that they would jointly take up the projects from Government of India and other agencies, exchange of knowledge and expertise of both the institutions with each other including exchange of resource persons besides working with regard

to the aspects of Good Governance. It is further decided to hold regional, national-level workshops and conferences and training programmes on various subjects relevant for improving rural livelihood and replication of innovative practices, he added. Speaking on the occasion, Director of CIPS

C.Achalendar Reddy said that the areas of work identified would be carried on for the next three years. "The work will commence immediately in respect of identifying the rural innovations and encourage innovators through the NIRDPR upcoming Rural Innovative Start-up Conclave besides to work on

bamboo technologies, fisheries technologies and moringa cultivation and its value chain," he added.

He further said that the Joint Coordination Committee (JCC) constituted would meet at least once in a quarter to review and discuss with regard to the implementation of the tasks set forth for themselves for achieving the objectives of the MoU signed.

Prof. G Venkata Raju, Associate Professor Dr. Ramesh Sakhivel, Senior Consultant Mohammad Khan, Assistant Registrar of NIRD&PR Manoj Kumar, Advisor of CIPS Dr. Fareed Ahmed, CIPS Manager Sri Vidya were also present.

సంపాదక నిర్మాణ బలములు, వినియోగదారుల, కనక యుజ్జ్వలములు.

ఎన్ఐఆర్డీపీఆర్, సీఐపీఎస్ల మధ్య ఒప్పందం

రాజేంద్రనగర్, అక్టోబర్ 6(ఆంధ్రజ్యోతి): రాజేంద్రనగర్లోని జాతీయ గ్రామీణాభివృద్ధి పంచాయతీరాజ్ (ఎన్ఐఆర్డీపీఆర్) సంస్థ, ఆడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ కాలేజీ ఆఫ్ ఇండియా క్యాంపస్లోని సెంటర్ ఫర్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ఇన్ పబ్లిక్ సిస్టమ్స్ (సీఐపీఎస్)లు బుధవారం అవగాహన ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాయి. ఎన్ఐఆర్డీపీఆర్ డైరెక్టర్ జనరల్ డాక్టర్ జి.నరేంద్రకుమార్, సీఐపీఎస్ డైరెక్టర్ సి.అచలేందర్ రెడ్డి అవగాహన ఒప్పందంపై సంతకాలు చేశారు. ఈ రెండు సంస్థలు గ్రామీణ ప్రజల జీవనోపాధిని మెరుగుపరచడం, నూతన ఆవిష్కరణలతో గ్రామీణ

ప్రాంతాల ప్రజల జీవన విధానాలను మెరుగు కోసం పనిచేయనున్నాయి. ఎన్ఐఆర్డీపీఆర్లో చేపట్టబోయే గ్రామీణ వినూత్న స్పార్ట్స్ కాంక్రేట్ వంటి కార్యక్రమాల్లో నైపుణ్యం ఉన్న గ్రామీణ యువతను గుర్తించి ప్రోత్సహించే కార్యక్రమాలను చేపట్టనున్నారు. రాబోయే మూడు సంవత్సరాలలో ఈ కార్యక్రమాలను చేపట్టడానికి నిర్ణయించారు. కార్యక్రమంలో ఇరు సంస్థల ప్రతినిధులు డాక్టర్ జి.వెంకట్రాజు, డాక్టర్ రమేష్ శక్తివేల్, మహ్మద్ ఖాన్, మనోజ్ కుమార్, డాక్టర్ పరీద్ అహ్మద్, చిద్దా, తదితరులు పాల్గొన్నారు.